

Universitat Pompeu Fabra

Introducció a la Comptabilitat Financera

Pla Docent

Professor Titular:

Jordi Perramon

1. Presentació

La configuració de la matèria proposa la comprensió dels conceptes comptables bàsics per poder entendre i assimilar el procés d'elaboració dels estats comptables i el significat dels estats financers elaborats com a resultat de l'activitat d'una organització.

Aquest sistema d'informació és aplicable per diferents tipus d'organitzacions. L'eix central de l'assignatura és la comprensió i la elaboració d'un cicle comptable, que es treballa a partir de la comptabilització de transaccions bàsiques de l'empresa i amb la elaboració final d'un balanç de situació i d'un del compte de resultats corresponents a l'activitat empresarial en un període de temps.

El coneixement i la correcta aplicació de la normativa comptable i dels criteris de valoració comptable completen els requeriments necessaris per aconseguir uns coneixements i unes capacitats bàsiques pel desenvolupament professional futur de l'alumne i pel seguiment dels estudis i especialment amb els relacionats amb l'itinerari de comptabilitat i finances.

L'assoliment d'aquestes habilitats es planteja mitjançant un procés d'innovació docent, en procés d'experimentació específicament per aquesta assignatura, entrant en el procés necessari per aprendre habilitats requerides per aplicar aquests aprenentatges a la pràctica; enfocat a partir d'un model d'ensenyament orientat al desenvolupament de capacitats, a més de l'adquisició de coneixements.

Aquesta és una oportunitat d'iniciar-se en el procés de canvi que progressivament experimenten els ensenyaments universitaris.

2. Competències

A continuació es presenta la relació de competències assolides en aquesta assignatura. Al acabar el curs, l'estudiant ha de ser capaç de:

2.1. Competències generals

Instrumentals:

1. Capacitat per transformar la informació econòmica en informació comptable.
2. Habilitats en la comprensió i en el registre de la informació comptable.
3. Coneixements generals bàsics de conceptes comptables, de la normativa comptable i dels criteris de valoració comptable.
4. Comprensió del significat del resultat comptable: beneficis i pèrdues, canvis en la composició del patrimoni.

Interpersonals:

6. Treball en equip en la resolució i presentació dels exercicis i dels casos proposats.
7. Aprenentatge a partir dels errors dels altres.

Sistemàtiques:

9. Aplicació del coneixement teòric a la pràctica comptable.
10. Comprensió i anàlisi d'una operació empresarial transformant-la en informació comptable.
11. Elaboració i presentació de la informació comptable elaborada amb ordre i claredat: assentaments, balanç i compte de resultats.

2.2. Competències específiques

Eix 1. Comprensió i interiorització dels conceptes i fonaments de la Comptabilitat.

1. Identificació de la definició de comptabilitat, objectius de la comptabilitat, usos de la comptabilitat i requisits qualitatius de la comptabilitat.
2. Diferenciació de fets comptables:
 - a. Identificació i diferenciació d'un fet comptable i d'un fet econòmic.
 - b. Diferenciació entre diferents tipus de fets comptables.
 - c. Contrast entre dades patrimonials o de balanç i dades de gestió o de resultats.

Eix 2. Habilitat per registrar fets comptables i elaborar els estats comptables:

1. Identificació dels diferents llibres comptables.
2. Habilitat de registre dels fets comptables: assentaments en els llibres comptables.
3. Capacitat per entendre i elaborar un cicle comptable:
4. Elaboració de les diferents fases d'un cicle comptable
5. Elaboració dels estats financers: el Balanç i el Compte de Resultats.
6. Comprensió del significat del resultat comptable: beneficis i pèrdues.
7. Canvis en la composició del patrimoni al principi i al final del cicle comptable.

3. Avaluació

L'avaluació de l'assoliment del conjunt de les habilitats es realitzarà de manera progressiva mitjançant la participació en les activitats que s'aniran desenvolupant durant el curs. La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de l'avaluació dels següents apartats:

A. Avaluació continuada: (40% de la nota final)

- a) Un parcial a la sessió presencial de la setmana 7. 40%

B. Avaluació final. (60% de la nota final)

L'examen final es una activitat **obligatòria**, que es fa en el període d'exàmens.

4. Continguts

Tema 1. Comptabilitat i sistemes d'informació.

L'entorn econòmic i la necessitat d'informació. Concepte de comptabilitat. Usuaris de la informació comptable. Objectius de la informació comptable. Requisits de la informació comptable. Divisió de la comptabilitat.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 1.

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 1, p. 20 – 38

URÍAS VALIENTE: Cap 1, p. 21 - 32

HORNGREN ET AL: Cap 1.

Tema 2. El balanç: estructura econòmica i financera de l'empresa.

El patrimoni de l'empresa: variacions. La identitat comptable: actiu i passiu. Elements de l'actiu i del passiu. El balanç de situació com a expressió de l'equilibri patrimonial.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 2 y 22.

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 2, p. 40 – 66

URÍAS VALIENTE: Cap 2, p. 35 - 52

HORNGREN ET AL: Cap 1.

Tema 3. El mètode comptable.

El mètode comptable: estructura i fins. La dinàmica empresarial: fets econòmics i fets comptables. El principi de dualitat. Tipus de fets comptables. El registre dels fets comptables. L'agregació comptable: els estats comptables. Canvis en el net patrimonial: resultat comptable. Expressió analítica de la dinàmica empresarial.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 3 y 4.

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 3, p. 70 – 96

URÍAS VALIENTE: Cap 2, p. 35 - 52

HORNGREN ET AL: Cap 1 and 2.

Tema 4. Instruments de representació: comptes i llibres de comptabilitat.

El compte com a instrument de representació comptable. Classes de comptes i propietats. Instruments materials: llibres de comptabilitat. El mètode de la partida doble.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 5

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 4, p. 100 – 123

URÍAS VALIENTE: Cap 3, p. 57 - 92

HORNGREN ET AL: Cap 3.

Tema 5. Existències.

Classes d'existències. Procediment d'inventari permanent. Les operacions comercials. Comptabilització de les entrades i les sortides de magatzem. Procediment d'inventari periòdic: registres bàsics. Comptabilització de les operacions de compra i venda. Anàlisi comparativa dels procediments d'inventari permanent i d'inventari periòdic.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 15

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 5 and 6, p. 126 – 206

URÍAS VALIENTE: Cap 6, p. 195 - 253

HORNGREN ET AL: Cap 7.

Tema 6. Una aproximació al cycle comptable.

Resultat total i periòdic. Una aproximació al cycle comptable. Valoració comptable del patrimoni empresarial: principis comptables de valoració.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 6

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 7, p. 208 – 250

URÍAS VALIENTE: Cap 4, p. 101 - 133

HORNGREN ET AL: Cap 5.

Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.

Ingressos: concepte i classes. Despeses: concepte i classes. La periodificació. El resultat periòdic: la seva determinació i comptabilització. La distribució dels resultats. L'amortització de l'immobilitzat.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 20 y 22.
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 8 and 10, p. 254 – 286, p. 320 – 347
URÍAS VALIENTE: Cap 5 and 7, p. 143 – 185, p. 265 – 310
HORNGREN ET AL: Cap 2, 4 and 8.

Tema 8. Comptabilització de transaccions bàsiques de l'empresa.

Comptes a cobrar i a pagar per operacions comercials. Immobilitzat. Finançament permanent i inversions financeres.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 10, 16 y 20.
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 9, 10 i 11, p. 290 – 378
URÍAS VALIENTE: Cap 7, p. 265 – 310
HORNGREN ET AL: Cap 6, 8 and 9.

Tema 9. El cicle comptable.

Concepte i fases del cicle comptable. Obertura. Desenvolupament. Conclusió. Determinació del resultat de l'exercici. Tancament de comptes. Elaboració de les es tates comptables. Diferents estructures del comptes de resultats: en forma de comptes i en forma d'estat.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 6 y 22.
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 7, p. 208 – 250
HORNGREN ET AL: Cap 5.

Tema 10. Normativa legal de la comptabilitat.

La regulació legal de la comptabilitat a Espanya: aspectes formals dels llibres comptables: els comptes anuals i el seu dipòsit. L'auditoria de comptes. El Pla General de Comptabilitat espanyol: concepte, objectiu, característiques, estructura, continguts principals.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 7
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 12, p. 380 – 393
URÍAS VALIENTE: Cap 8, p. 323 - 354

Bibliografia bàsica:

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Contabilidad General con el Nuevo PGC, 2ª Edición, Profit Editorial, 2010.
SERRA SALVADOR, V.: GINER INCHAUSTI, B.; VILAR SANCHÍS, E. Sistemas de información contable. (Una introducción a la contabilidad). 2ª ed. València: Tirant lo Blanch, 1996.
URÍAS VALIENTE, J. Introducción a la contabilidad. Teoría y supuestos. Madrid: Pirámide. 1997.
HORNGREN, SUNDEN, ELLIOTT. Introduction to Financial Accounting, Prentice Hall. Caps refer to the 4th edition that is available in the library.

Bibliografia complementaria:

CAÑIBANO CALVO, L. Contabilidad. Análisis contable de la realidad económica. Madrid. Pirámide. 1995.
CAÑIBANO, L.; GONZADO, J.A. Prácticas de contabilidad. Madrid. Pirámide. 1991.
URÍAS VALIENTE, J. Problemas de contabilidad. Madrid: Pirámide. 1999

5. Metodologia

L'assignatura té 5 crèdits que corresponen aproximadament a un total de 80 h de dedicació total per part de l'estudiant, amb la finalitat que assolixi el conjunt de competències generals i específiques del'assignatura.

Sobre les 80 hores de dedicació aproximada de l'estudiant a l'assignatura es preveu la següent distribució:

1. Assistència a les sessions plenàries	34 hores
2. Preparació setmanal fora de l'aula (4h X 10 set)	40 hores
6. Examen final	2 hores
7. Preparació proves tipus test i examen final	4 hores
Total hores de dedicació a l'assignatura	80 hores

Tutories individuals

Els alumnes disposen d'hores de consulta individual que seran comunicades pel professor a l'iniciar la classe.

5.1. Organització Temporal

SET.	Sessions plenàries (dia 1)	Sessió plenària (dia 2)	Seminaris
1	Tema 1. Comptabilitat i sistemes d'informació.	Tema 2. El balanç: estructura econòmica i financera de l'empresa.	
2	Tema 2. El balanç: estructura econòmica i financera de l'empresa.	Tema 3. El mètode comptable.	
3	Tema 3. El mètode comptable.	Tema 4. Instruments de representació: comptes i llibres de comptabilitat.	Resolució casos
4	Tema 4. Instruments de representació: comptes i llibres de comptabilitat.	Tema 5. Existències.	Resolució casos
5	Tema 5. Existències.	Tema 6. Una aproximació al cicle comptable.	Resolució casos
6	Tema 6. Una aproximació al cicle comptable.	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Resolució casos
7	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Exàmen Parcial
8	Tema 8. Comptabilització de transaccions	Tema 8. Comptabilització de transaccions	Resolució casos
9	Tema 8. Comptabilització de transaccions	Tema 8. Comptabilització de transaccions	
10	Solució examen any anterior	Repàs	